

**CURTEA SUPRĂMĂ
DE JUSTIŢIE**

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului

în cauza civilă,
Elena Casian împotriva Ministerului Educației și Cercetării, intervenienți
accesorii Natalia Tomai și Primăria Sculeni, r-nul Ungheni
(anularea actelor)

împotriva deciziei din 31 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău,

(Dosarul nr. 2ra-171/25
NR. PIGD 2-22120899-01-2ra-08042025)

Instanța de judecată nu poate face evaluări de oportunitate, substituind astfel autoritatea competentă în organizarea, desfășurarea și finalizarea unei proceduri de concurs.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. I. Pulbere)
Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Anton, N. Mămăligă, O. Cojocaru)

20 august 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de către Natalia Tomai, reprezentată de avocatul Dumitru Fortuna,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Ion Munteanu,

Gheorghe Stratulat, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 16 august 2022, de către Elena Casian, reprezentată de avocatul Artur Lungu, a fost depusă o acțiune în contencios administrativ împotriva Ministerului Educației și Cercetării prin care a solicitat anularea răspunsului Ministerului Educației și Cercetării nr. 08/5-09/179 din 13 iulie 2022 ca fiind neîntemeiat, anularea Hotărârii Comisiei de contestații a Ministerului Educației și Cercetării din 20 mai 2022, formulate în conținutul procesului-verbal început la 25 martie 2022 și finisat la 20 mai 2022, ca fiind ilegală și neîntemeiată, anularea Deciziei Comisiei de concurs a primăriei comunei Sculeni, r-nul Ungheni din 17 martie 2022 privitor la ocuparea funcției vacante de director al Grădiniței-creșă „Andrieș” din s. Blindești com. Sculeni, r-nul Ungheni.

2. În motivarea acțiunii a indicat că de către comisia de concurs a fost recunoscută învingător al concursului altă persoană. Nefiind de acord cu acest fapt, a contestat rezultatul concursului, contestația fiind respinsă. Ulterior a fost depusă cerere prealabilă în adresa Ministerului Educației și Cercetării, fiind respinsă. Elena Casian consideră actele în legătură cu acest concurs ca fiind ilegale și încălcată procedura de desfășurare a concursului.

3. Prin Încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 16 iunie 2023, s-a declinat competența în favoarea judecătorului specializat în materie de drept civil din cadrul Judecătoriei Chișinău. Astfel, cauza a fost repartizată judecătorului Igor Pulbere în mod automat aleatoriu.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

4. Prin [hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 15 noiembrie 2023](#) acțiunea a fost admisă parțial, s-a anulat hotărârea Comisiei de contestații a Ministerului Educației și Cercetării din 20 mai 2022, formulate în conținutul procesului-verbal început la 25 martie 2022 și finisat la 20 mai 2022, s-a anulat decizia Comisiei de concurs a Primăriei comunei Sculeni, r-nul Ungheni din 17 martie 2022, privitor la ocuparea funcției vacante de director al Grădiniței-creșă

„Andrieș”, din s. Blindești, com. Sculeni, r-nul Ungheni. În rest acțiunea a fost respinsă.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

5. La 29 noiembrie 2023, de către Tomai Natalia a fost depusă o cerere de apel împotriva hotărârii din 15 noiembrie 2023 prin care a solicitat casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri în baza căreia să fie respinsă acțiunea ca neîntemeiată, fie să fie dispusă remiterea cauzei la rejudecare ca fiind judecată de instanță în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată.

6. La 8 decembrie 2023, Ministerul Educației a depus apel împotriva hotărârii din 15 noiembrie 2023, prin care a solicitat casarea integrală a acesteia și emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă în totalitate cererea de chemare în judecată.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

7. Prin [Decizia Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2024](#), au fost respinse cererile de apel declarate de Ministerul Educației și Cercetării și Natalia Toma și a fost menținută hotărârea din 15 noiembrie 2023.

8. În motivarea soluției, instanța de apel a menționat că prima instanță a dat o apreciere corectă raportului juridic stabilit între părți, a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, concluziile instanței de fond expuse în hotărâre fiind în corespundere cu probele administrate, iar normele de drept material au fost aplicate corect.

9. În acest sens, instanța de apel a consolidat poziția despre încălcarea prevederilor pct. 25 și 26 alin. (1) lit. c), d) și e) ale Regulamentului cu privire la organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției de director în instituțiile de învățământ general. Or, odată ce a fost anulat integral un concurs anterior, cu dispunerea efectuării unui nou concurs, trebuia să fie formată o nouă comisie de concurs, lucru ce nu a fost realizat.

10. Totodată, instanța de apel a evidențiat și imparțialitatea Comisiei de concurs la aprecierea calității profesionale a candidaților.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

11. La 31 martie 2025 Natalia Tomai, reprezentată de avocatul Dumitru Fortuna, a depus o cerere de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2024 prin care a solicitat casarea integrală a acesteia și a hotărârii din 15 noiembrie 2023 cu remiterea cauzei la rejudecare.

12. În motivarea recursului, Natalia Toma a susținut că recursul urmează a fi admis, prin prisma următoarelor temeuri de recurs:

- hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;
- hotărârea sau decizia este arbitrată ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;
- aplicarea eronată a normelor de drept procedural.

13. Recurenta susține că instanța de judecată nu putea evalua punctajul oferit de membrii comisiei, or aprecierea și evaluarea candidaților este o atribuție exclusivă a comisiei de concurs și nu a instanței de judecată.

14. Suplimentar, aceasta mai indică că deși litigiul dat nemijlocit viza drepturile sale, aceasta nu ar fi fost atrasă în proces și nu i-au fost înmânate în copie acțiunea civilă și actele conexe, ca fiind persoană interesată și fără a fi respectată procedura de citare legală. Recurenta consideră că instanța de apel în mod eronat a reținut că aceasta ar fi solicitat examinarea cauzei fără prezența sa. Or o astfel de cerere a fost depusă până la declinarea competenței instanței de contencios administrativ, după redistribuire, cauza urmând a fi reluată total de la început.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

15. Art. 429 din Codul de procedură civilă:

„(1) Pot fi atacate cu recurs deciziile pronunțate de curțile de apel în calitatea lor de instanțe de apel, cât și hotărârile pronunțate de curțile de apel.”

16. Art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.”

17. Art. 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„Recursul este admis dacă:

- a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;
- b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;
- c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;
- d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;
- e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;
- f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Temeiurile menționate la alin. (1) lit. d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

18. Art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța, după ce judecă recursul, este în drept: c) să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.”

19. Pct. 36 din Regulamentul cu privire la organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției de director și director adjunct în instituțiile de învățământ general, aprobat prin ordinul Ministerului Educației nr. 163 din 23 martie 2015 în vigoare la momentul desfășurării concursului:

„Concursul pentru funcția de director constă din 4 etape succesive: 1) verificarea îndeplinirii condițiilor de participare la concurs; 2) evaluarea cunoștințelor profesionale și manageriale (testul); 3) evaluarea curriculum vitae; 4) interviul.”

20. Pct. 46 din Regulamentul în vigoare la momentul desfășurării concursului:

„Aprecierea prestației candidatului la interviu se realizează prin evaluarea: 1) proiectului planului de dezvoltare a instituției pentru candidatul la funcția de director, iar pentru candidatul la funcția de director adjunct a cunoștințelor profesionale și manageriale. 2) nivelului de manifestare la interviu a criteriilor specificate la pct.49.”

21. Pct. 47 din Regulament în vigoare la momentul desfășurării concursului:

„47. Proiectul planului de dezvoltare a instituției se evaluează pornind de la:

- 1) contextul general; 2
-) analiza SWOT;
- 3) viziunea managerială;
- 4) priorități;
- 5) planificare operațională, analiză a costurilor și sursele de finanțare.

Componentele 1) – 4) ale proiectului planului se vor expune pe maximum 5 file. Componenta 5) se va elabora în formă tabelară și va cuprinde: acțiuni, termeni de realizare, responsabili, parteneri, indicatori de rezultat și estimarea costurilor.

La evaluarea proiectului planului, se evaluează atât conținutul propriu-zis al acestuia, cât și prestația candidatului la prezentarea proiectului, incluzând și răspunsurile la întrebările adresate. La oferirea punctajului, ponderea între conținutul propriu-zis al proiectului și prestația candidatului la prezentarea acestuia este egală.”

22. Pct. 60 din Regulament:

„Conform prevederilor prezentului Regulament, comisia de concurs are următoarele competențe:

- 1) verifică îndeplinirea condițiilor de participare la concurs de către candidații la concurs;
- 2) decide admiterea/neadmiterea candidaților la a 2-a etapă a concursului;
- 3) stabilește lista candidaților promovați la interviu;
- 4) evaluează candidații;
- 5) elaborează documentele finale referitoare la rezultatele concursului și le prezintă autorității cu competențe legale de numire (angajatorului);
- 6) asigură comunicarea rezultatelor concursului.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

23. Sub aspectul termenului de declarare a recursului, Completul de judecată menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei în ședință publică la 31 octombrie 2024 (Vol. II, f.d. 35-36).

24. Totodată, la 2 februarie 2025, în adresa participanților la proces a fost expediată decizia motivată a Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2024 (Vol. II, f.d. 52).

25. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că recursul declarat la 31 martie 2025 de către Natalia Tomai, reprezentată de avocatul Dumitru Fortuna, a fost declarat în termenul stabilit de art. 434 din Codul de procedură civilă.

26. Analizând motivele recursului declarat de Tomai Natalia, acesta este axat pe următoarele două dimensiuni:

- a. critica faptului că instanța judecătorească în motivarea hotărârii s-ar fi expus asupra corectitudinii evaluării unor candidați, în contradictoriu cu punctajul oferit de aceștia;
- b. critica faptului că prin hotărârea judecătorească ar fi fost afectate drepturile Nataliei Tomai, deși acesteia nu i-ar fi fost prezentate materialele cauzei (cererea de chemare în judecată și alte acte).

27. Referitor la prima critică, recurenta Natalia Tomai a indicat că instanța de judecată s-ar fi substituit în atribuțiile exclusive ale comisiei de concurs, indicând că „Casian Elena a meritat o evaluare mai înaltă”. Totuși, Natalia Tomai a formulat recursul prin analiza conținutului hotărârii primei instanțe în mod izolat, nu în contextul său integral.

28. Analizând conținutul hotărârii din 15 noiembrie 2023, instanța de recurs observă că în hotărârea sa, prima instanță a prezentat punctajele oferite candidatei Elenei Casian, a prezentat prevederile Regulamentului de concurs aplicabile și a prezentat aprecierea pretențiilor formulate de reclamantă în coroborare cu materialele cauzei și prevederile legale aplicabile.

29. În acest sens instanța de judecată a indicat în hotărârea sa că *„La acest capitol instanța analizând dosarul administrativ, elaborat în baza contestației dnei Casian Elena, candidat la concursul pentru funcția vacantă de director al Grădiniței-creșă „Andrieș” din s. Blindești, com. Sculeni, r-ul Ungheni, a constatat că proiectul planului de dezvoltare a instituției prezentat de Casian Elena a meritat o evaluare mai înaltă, avînd în vedere că conține o abordare complexă și relevantă instituției la toate compartimentele din proiect. Mai mult ca atît, potrivit pct. 48 din Regulament, fiecare componentă a proiectului planului se evaluează individual de fiecare membru al comisiei prin acordarea, în ordine*

crescătoare, a punctelor de la „0” la „5”. Punctajul maxim se acordă în situația în care proiectul planului de dezvoltare conține o abordare complexă și relevantă instituției la toate compartimentele din proiect”.

30. Instanța de apel a reținut această motivare ca fiind corespunzătoare, indicând că soluția adoptată de aceasta fiind corespunzătoare exigențelor legale. La fel, instanța de apel a mai indicat că se evidențiază și imparțialitatea Comisiei de concurs la aprecierea calităților profesionale ale candidaților, făcând o analiză a experienței de muncă ale candidaților.

31. Completul de judecată reține că în jurisprudența sa a analizat ce reprezintă o substituie a instanței de judecată în competența comisiei de concurs (*decizia nr. 2ra-1097/23, § 111-112*). Astfel, a fost tranșat faptul că instanța de judecată are competența de a verifica legalitatea actelor și de a dispune anularea acestora în cazul constatării ilegalității, dar nu poate substitui comisia de concurs, care este autoritatea competentă în organizarea, desfășurarea și finalizarea procedurii de concurs.

32. Instanțele inferioare, prin modul în care și-au motivat hotărârea și decizia s-au substituit atribuțiilor exclusive ale comisiei de concurs, intrând, astfel într-un control de oportunitate a evaluării. Or, atribuția de evaluare a candidaților este atribuția exclusivă și specifică comisiei de concurs.

33. Instanța de judecată, însă, în motivarea hotărârii sale, nu s-a limitat la a verifica doar legalitatea procesului de concurs, adică dacă s-au respectat etapele, termenele, condițiile prevăzute expres în regulament, ci a pătruns în analiza propriu-zisă a conținutului proiectului de dezvoltare propus de candidata Elena Casian și a apreciat în mod subiectiv că proiectul „a meritat o evaluare mai înaltă”, fapt ce constituie o evaluare a candidatului.

34. Această aprecieri concretizează un control de oportunitate, deoarece instanța a intervenit în esența deciziei comisiei de concurs, analizând și judecând din punct de vedere calitativ și valoric proiectul candidatului, ceea ce este atribut exclusiv al comisiei de concurs. Un control de legalitate presupune verificarea respectării normelor legale, a procedurii și a regulilor stabilite în regulament, fără ca instanța să reevalueze sau să-și formeze o opinie asupra meritelor și punctajelor acordate.

35. Motivarea instanței nu oferă o certitudine clară și convingătoare că limitele controlului său s-au menținut strict în sfera unui control de legalitate, fără implicații asupra oportunității. Dimpotrivă, exprimarea că „proiectul merită o evaluare mai înaltă” indică faptul că instanța a aplicat un criteriu subiectiv de oportunitate și calitativ, substituindu-se astfel comisiei de concurs în luarea unei decizii în concurs.

36. Chiar dacă, la nivel formal, dispozitivul hotărârii instanței nu conține o evaluare personală a candidatului sau o majorare a punctajului acordat, din însăși motivarea deciziei rezultă implicarea nejustificată instanței în analiza oportunității actului comisiei de concurs.

37. Din aceste considerațiuni, recursul Nataliei Tomai este pasibil de admitere din motiv că interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție. Prin urmare, decizia Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2024 urmează a fi casată cu restituirea cauzei spre rejudecare în alt complet de judecată.

38. Cât ține de argumentul Nataliei Tomai referitor la acesteia nu i-ar fi fost prezentate materialele cauzei (cererea de chemare în judecată și alte acte), instanța de recurs reține următoarele.

39. Cererea de chemare în judecată a fost depusă la 16 august 2022. La 20 septembrie 2022, Natalia Tomai a recepționat copia încheierii de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare și cererea de chemare în judecată (Vol. I, f.d. 29). Însăși Natalia Tomai în cererea sa din 26 ianuarie 2023 și din 26 mai 2024 indică faptul că a fost convocată ca persoană terță în proces și a solicitat ca examinarea cauzei să fie efectuată fără prezența sa (Vol. I, f.d. 53, 177).

40. Problematika ridicată de Natalia Tomai se referă la faptul că aceasta a fost citată în calitate sa de persoană terță, în contextul examinării cauzei în procedura contenciosului administrativ, însă ulterior, după primirea cauzei spre examinare în instanța de drept comun, aceasta devenind intervenient accesoriu, nu ar fi fost citată în această calitate.

41. Potrivit art. 218 lit. c) din Codul administrativ, în contextul căreia a fost expediată citația pentru ședința din 22 noiembrie 2022 ora 11:00 (Vol. I, f.d. 29), Examinarea și soluționarea în fond a acțiunii în contencios administrativ are loc conform prevederilor Codului de procedură civilă, cu următoarele excepții: c) participanții la proces care s-au prezentat cel puțin o dată în ședința de judecată pe parcursul examinării acțiunii în contencios administrativ sau au efectuat acte de procedură în contextul examinării acțiunii în contencios administrativ nu pot invoca lipsa citației pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

42. Pe de altă parte, potrivit art. 102 alin. (4¹) din Codul de procedură civilă, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

43. În contextul procesual analizat, argumentul invocat de Natalia Tomai, potrivit căruia nu i-ar fi fost prezentate materialele cauzei și că nu ar fi fost citată corespunzător după declinarea competenței se atestă a fi neîntemeiat.

44. Faptul că instanța inițială și-a declinat competența nu echivalează cu o nouă inițiere a procesului care să impună o nouă citare formală a tuturor participanților, mai ales atunci când aceștia au fost deja legal înștiințați anterior și au exercitat acte de procedură în mod expres.

45. Natalia Tomai a fost citată legal în calitate de persoană terță, a luat cunoștință de cererea de chemare în judecată și a participat activ prin cereri scrise, ceea ce denotă nu doar că i s-a respectat dreptul la informare, ci și că a cunoscut și trebuia să cunoască cursul cauzei. În atare situație, simpla trecere de la calitatea de „persoană terță” în procedura contenciosului administrativ la cea de „intervenient accesoriu” în procedura civilă urmare a declinării de competență a instanței nu impune reluarea formalităților de citare, cu atât mai mult cu cât această schimbare nu modifică în mod esențial statutul procesual al persoanei din perspectiva dreptului la apărare sau a posibilității de participare la proces.

46. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 442, art. 444, art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul Nataliei Tomai, reprezentată de avocatul Dumitru Fortuna.

Casează decizia Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2024 în cauza civilă Elena Casian împotriva Ministerului Educației și Cercetării, intervenienți accesorii Tomai Natalia și Primăria Sculeni, r-nul Ungheni, privind contestarea deciziei comisiei de concurs și hotărârea comisiei de contestații și transmite cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Centru, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Munteanu

Gheorghe Stratulat